

องค์การซีมีโอขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานของซีมีโอ ครั้งที่ 1

The First Annual Forum for High Officials of Basic Education

8-13 พฤศจิกายน 2553 ณ สถาบัน Aminuddin Baki Institute, Genting Highlands

ดร.สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยในการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานของซีมีโอ ครั้งที่ 1 ซึ่งจัดขึ้นที่ สถาบัน Aminuddin Baki Institute ประเทศมาเลเซีย โดยมีนายศักดิ์สิทธิ์ ชัตติยาสุวรรณ ผู้เชี่ยวชาญด้านวิเคราะห์ วิจัย การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมเดินทางไปประชุมในครั้งนี้ด้วย

พิธีเปิดการประชุม จัดขึ้นในวันที่ 9 พฤศจิกายน 2553

Dr. Khair bin Mohmad Yusof รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวางแผนและพัฒนา กล่าวถึง การจัดการประชุมซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากข้อริเริ่มของ ประเทศมาเลเซีย ที่มีเป้าหมายในการส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ เพื่อบรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน ภายในปี 2558 และตอบสนองต่อสิ่งที่ท้าทายโลกในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็ว ทั้งยังเป็นเวทีสำหรับผู้บริหารด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศในซีมีโอ ที่ได้มีโอกาส แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างกัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาความร่วมมือ ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างยั่งยืนในอนาคต

Dato' Badaruddin bin Abd Rahaman รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มาเลเซีย กล่าวต้อนรับ ผู้เข้าประชุมในนามกระทรวงศึกษาธิการ มาเลเซีย พร้อมทั้งกล่าวถึงความสำคัญในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตั้งแต่การศึกษาปฐมวัย จนถึงระดับอุดมศึกษาซึ่งผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้ และทักษะที่หลากหลายในการตอบสนองบริบทด้านสังคมและเศรษฐกิจ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ด้วยการจัดหลักสูตรการศึกษาที่เหมาะสม สามารถส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยครูผู้สอนจะต้องได้รับการอบรมที่มีคุณภาพ ภายใต้ระบบการให้รางวัลหรือค่าตอบแทนที่เหมาะสม

การบรรยายภาพรวมเกี่ยวกับการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของซีมีโอ ครั้งที่ 1 โดย Dato' Dr. Ahamad bin Sipon ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการซีมีโอ

ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการซีมีโอ กล่าวถึงความเป็นมาของการจัดการประชุมฯ ที่ได้ผ่านการรับรองจากที่ประชุมสภาซีเมคครั้งที่ 45 ในช่วงการประชุมวาระเฉพาะ ประเทศฟิลิปปินส์

เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2553 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่อาวุโสที่รับผิดชอบงานการศึกษาขั้นพื้นฐานในภูมิภาคมีความคุ้นเคยกับเจ้าหน้าที่อาวุโสที่รับผิดชอบงานในตำแหน่งเดียวกัน มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิสัยทัศน์และประสบการณ์เกี่ยวกับนโยบายที่สำคัญในการดำเนินงานด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน การปฏิรูปและแนวปฏิบัติที่ดีในด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานภายในภูมิภาค และเพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือที่ใกล้ชิดกัน ทั้งนี้ ผลจากการประชุมฯ จะได้นำรายงานต่อประธานสภาซีเมค และประธานเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาของซีมีโอ

การนำเสนอรายงานเรื่อง Basic Education : Pathway to 21st Century Human Development โดย Dato' Hajah Noor Rezan bt Bapoo Hashim

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาเลเซีย ได้นำเสนอรายงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของมาเลเซียตามปรัชญาและนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศที่ยึดตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของชาติ

6 ตัว (Six National Key Results Areas) โดยการศึกษาเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดที่กำหนดให้ทุกคนได้มีโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ดังนี้

การจัดการศึกษาก่อนวัยเรียน ได้เน้นการเพิ่มอัตราการเข้าเรียนให้ได้จำนวนร้อยละ 87 ในปี 2555 ด้วยการเพิ่มประสบการณ์และคุณภาพครู ส่งเสริมหลักสูตรให้มีมาตรฐาน**โดยใช้ภาษาบารุฮาร์ซา มาเลเซีย และภาษาอังกฤษ** ช่วยในการจัดการเรียน การสอนในอัตราร้อยละ 50 ต่อ 50

การประเมินอัตราการรู้หนังสือและการคิดคำนวณ เน้นการพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ และการคิดคำนวณ โดยจัดให้มีการประเมินผลนักเรียนทุกคนภายหลังจาก 3 ปีแรกของการศึกษาระดับประถมศึกษา ภายในปี 2557 ซึ่งขณะนี้ มาเลเซียได้บรรลุอัตราการรู้หนังสือของประชาชน ร้อยละ 85 และอัตราการคิดคำนวณในอัตราร้อยละ 90 ทั่วประเทศ สำหรับนักเรียนที่มีอัตราการรู้หนังสือและคิดคำนวณต่ำกว่าร้อยละ 10 รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่จะพัฒนาผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ด้วยการเพิ่มจำนวนครูที่มีความเชี่ยวชาญ ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ การประเมินผลและการแนะแนว โดยในโรงเรียน 20 แห่ง ได้จัดให้มีผู้ตรวจการโรงเรียน 1 คน ต่อ 1 โรงเรียน

โรงเรียนที่มีสมรรถนะสูง (High Performance Schools) มีการจัดระดับโรงเรียนประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ตั้งแต่ Band 1 หมายถึงโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จสูง และ Band 6-7 หมายถึงโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ต่ำ HPS เป็นโรงเรียน Band 1 ที่ประสบความสำเร็จสูง โดยมีผลคะแนนตามเกณฑ์ประเมินมากกว่าอัตราร้อยละ 90 เช่น การมีเครือข่ายและความเชื่อมโยงที่เข้มแข็ง กับนานาชาติ การมีความเป็นเลิศในด้านความประพฤติของนักเรียน และมีความเชี่ยวชาญที่เป็นจุดเด่นในด้านวิชาการ และมีการรักษาระดับมาตรฐานการดำเนินการของโรงเรียน ทั้งนี้ มาเลเซียกำหนดจะจัดให้มีโรงเรียน HPS จำนวน 100 โรงเรียนภายในปี 2555

นอกจากนี้ มาเลเซียยังได้ให้ความสำคัญต่อการเพิ่มแรงจูงใจครู ด้วยการสนับสนุนทั้งทางด้านการเงิน และแรงจูงใจในลักษณะการจัดให้มีคณะผู้เชี่ยวชาญในการให้คำแนะนำแก่ผู้บริหารการศึกษาในด้านการพัฒนาโรงเรียน การรักษาความสำคัญในการใช้ภาษาบารุฮาร์ซา มาเลเซียควบคู่กับการเสริมสร้างทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน การพัฒนาการกีฬา การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มทักษะของผู้เรียนแบบองค์รวม ทั้งในด้านการสื่อสาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คุณลักษณะของผู้เรียน ทั้งในด้านทัศนคติ และค่านิยมที่ควรปฏิบัติ รวมทั้ง การส่งเสริมการอบรมด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา เช่น การพัฒนาโรงเรียนเทคนิคจำนวนร้อยละ 30 ให้เป็นโรงเรียนอาชีวศึกษา การส่งเสริมความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมด้วยการจัดฝึกปฏิบัติจำนวนร้อยละ 70 ในสถานประกอบการ

ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ประเทศไทย ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทย โดยกล่าวถึงการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองที่เน้นการปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ระดับการปฐมวัย จนถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมให้แก่ประชาชนทุกคน 15 ปี โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ ประเทศไทยได้จำแนกประเภทโรงเรียน เป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ โรงเรียนระดับสากล (World Class Schools) จำนวน 500 โรงเรียน โรงเรียนในฝัน (Smart Laboratory Schools) จำนวน 2,500 โรงเรียน และโรงเรียนดีประจำตำบล จำนวน 7,000 โรงเรียน

การจัดการเรียน การสอนของประเทศไทย ได้เน้นการให้โอกาสการศึกษาอย่างเท่าเทียมแก่ประชาชนทุกคน รวมถึงผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา โดยจัดให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในลักษณะศูนย์การเรียนรู้ชุมชนให้แก่เยาวชนของชาติ ภายใต้การดำเนินการของสำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย นอกจากนี้ ประเทศไทยยังจัดให้มีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะในวิชาที่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ใน 5 วิชาหลัก รวมทั้งภาษาไทย

ทั้งยังได้ส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษาด้านกีฬาและดนตรีเพิ่มขึ้นในหลักสูตรการเรียนการสอนใน อัตรารัฐวิชาวชิการร้อยละ 70 และด้านกีฬาและดนตรีร้อยละ 30

ผู้แทนประเทศบรูไน ดารุสซาลาม ได้กล่าวถึงการปฏิรูปการศึกษาของประเทศบรูไน ดารุสซาลาม ซึ่งได้มีการจำแนกการศึกษาเป็น 4 ลักษณะ ได้แก่ การศึกษาพื้นฐาน เทคนิค การศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ และอาชีวศึกษา ทั้งนี้ การจัดการศึกษาของประเทศเน้นในเรื่องการเรียนรู้อันยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแทนการเน้นผลทดสอบ เน้นการบริหารจัดการโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐาน การพัฒนาทักษะของผู้เรียน

ผู้แทนประเทศสิงคโปร์ เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะสำหรับโลกแห่งอนาคต และสอดคล้องกับความต้องการทางเศรษฐกิจและประชาชน โดยสิงคโปร์ได้จัดทำกรอบการพัฒนา ศักยภาพในศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะการติดต่อสื่อสาร การทำงานเป็นทีม การเรียนรู้ภายใต้ วัฒนธรรมที่มีความหลากหลายและการเตรียมพร้อมรับมือกับประเด็นท้าทายต่างๆ ที่โลกเผชิญ โดยปัจจุบัน ได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อคัดสรรครู และการรักษาครูที่มีคุณภาพ

ผู้แทนประเทศติมอร์ เลสเต้ กล่าวถึงการปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานและมัธยมศึกษา โดย ปัจจุบัน ได้จัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

ชั้นปีที่ 1-4 กลุ่มที่ 1

ชั้นปีที่ 5-7 กลุ่มที่ 2

ชั้นปีที่ 8-9 กลุ่มที่ 3

นอกจากนี้ ได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การศึกษาจนถึงปี 2558 ที่เน้นความเป็นเลิศด้าน การบริหารจัดการ ผลลัพธ์การเรียนรู้ สภาพแวดล้อมและการปกครอง พร้อมทั้งขอให้องค์การซีมีโอ ให้การสนับสนุนในเรื่องดังกล่าวด้วย

ผู้แทนประเทศฟิลิปปินส์ กล่าวถึงการให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาที่เน้นนักเรียนเป็น ศูนย์กลาง และกระบวนการเรียนในห้องเรียน และการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ระหว่างโรงเรียน และมหาวิทยาลัยภายใต้โครงการพัฒนาสมรรถนะที่มีความเป็นเลิศ

ผู้แทนประเทศกัมพูชา กล่าวถึงการจัดทำยุทธศาสตร์การศึกษาของประเทศ ระหว่างปี 2552-2556 ที่เน้นในเรื่องการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพ การศึกษา การกระจายและพัฒนาศักยภาพการจัดการศึกษาในท้องถิ่น

การบรรยายในหัวข้อ *Initiatives and Innovations in the Education Systems* โดย Dr. Haji Bin Aziz ผู้อำนวยการกองการวิจัยและวางแผนการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ มาเลเซีย

Dr. Haji Bin Aziz ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับปรัชญาการจัดการศึกษาของ มาเลเซีย ที่กล่าวไว้ว่า ***“Developing the potential of individuals in a holistic and integrated manner, so as to produce individuals who are intellectually, spiritually, emotionally and physically balanced and harmonious”*** พร้อมทั้งความสำคัญในการพัฒนา

ด้านนวัตกรรมของโรงเรียนในมาเลเซีย เช่น โรงเรียน Smart Schools โรงเรียน High Performing เป็นต้น นอกจากนี้ ปัจจุบัน มาเลเซีย ได้มีการจัดการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงระหว่างโรงเรียนที่มีการบริหารจากศูนย์กลางและการประเมินผลโรงเรียน พร้อมทั้งได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่า ในระดับมัธยมศึกษา ครูทั้งหมดจะต้องจบการศึกษาระดับปริญญาโท และในระดับประถมศึกษา ครูจำนวนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 จะต้องจบการศึกษาในระดับปริญญาโท ทั้งนี้ การจัดการศึกษาจะเน้นในเรื่องคุณภาพการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นของศตวรรษ ที่ 21

นอกจากนี้ ได้มีการนำเสนอการดำเนินการจัดการเรียน การสอนของโรงเรียน *SK Ulu Lubai* เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกลของซาราวัก เป็นโรงเรียนที่มีข้อจำกัดในด้านอุปกรณ์การเรียน การสอนและงบประมาณ

อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลาที่ผ่านมาโรงเรียนประสบความสำเร็จในด้านการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม โรงเรียนจัดอยู่ในประเภทโรงเรียนขนาดเล็ก มีหกชั้นเรียน มีนักเรียน 36 คน ครู 11 คน และบุคลากรที่ไม่ใช่ครู 1 คน โรงเรียนให้ความสำคัญในแนวคิดเรื่อง การอยู่ร่วมกัน โดยมีชุมชนให้ความร่วมมือในการสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน โรงเรียนได้กำหนดคำขวัญ ได้แก่ แจ่มจรัสเช่นดวงดาว หรือ **Shining Like Stars** ภายใต้วิสัยทัศน์ **To Become an Excellent, Magnificent and World Class School** ลักษณะเด่นของโรงเรียนได้แก่การจัดให้มี Notice Board ที่จะให้ชุมชนได้รับทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน นอกจากนี้ ผู้ปกครองยังมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนของนักเรียน การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนจะเน้นใน 3 เรื่อง ได้แก่ ภาษาอังกฤษในโรงเรียน (ELIS) โครงการด้านวัฒนธรรมและการกีฬา โดยโครงการ English Language in Schools (ELIS) จะสามารถช่วยให้นักเรียนและผู้ปกครองตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนภาษาอังกฤษสำหรับอนาคตที่ดี นอกจากนี้ โรงเรียนยังมีโครงการส่งเสริมการอ่าน หรือ *Amalan Membaca* ด้วย ในช่วงระหว่างปี 2002-2010 Ulu Lubai ได้รับรางวัลในการดำเนินงานของโรงเรียนเป็นจำนวนทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

การนำเสนอ Comprehensive Model School K91 โดย En.Ahmad Bakar อาจารย์ใหญ่ โรงเรียน *Sekolah Kebangsaan Bandar* ได้กล่าวถึงความหมายของ K หมายถึง Kindergarten และ 9 หมายถึงการจัดการศึกษา 9 ปี (6 ปี ในระดับประถมศึกษาและ 3 ปี ในระดับมัธยมศึกษา) ภายใต้การดำเนินงานโครงการฯ เด็กจะได้รับโอกาสให้เข้าศึกษาในระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษาในสถานที่ดังกล่าว วัตถุประสงค์ของ K9 เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาในระบบการศึกษาปกติ จนถึงอายุ 15 ปี

จำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาในโรงเรียน *Sekolah Kebangsaan Bandar* เพิ่มขึ้นจาก 14 คน

ในปี 2548 เป็น 40 คน ในปี 2552 มีนักเรียนพื้นเมืองสนใจเข้าเรียนในโรงเรียนเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ มีโครงการที่ดึงดูดชนพื้นเมืองให้เข้าศึกษาในโรงเรียน เช่น โครงการ Let's go to school โครงการ indigenous and

Penan Adult Classes และ Indigenous Culture นอกจากนี้ ยังมีโครงการความร่วมมืออื่นๆ เช่น การดำเนินงานกับสมาคมผู้ปกครอง ครู ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมร่วมกับโรงเรียน

นอกจากนี้ การประชุมฯ ในวันที่ 10 พฤศจิกายน 2553 ประเทศเจ้าภาพได้จัดให้มีการศึกษาดูงานที่โรงเรียน **Setiawangsa Primary School, Kuala Lumpur** ซึ่งมีชื่อเสียงในเรื่องการสอนและการมีส่วนร่วมของชุมชน และโรงเรียน **Integrity School, Kajang, Selangor** ซึ่งเป็นโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับประชาชนทั่วไป มีการจัดบรรยายภาคการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาสำหรับผู้ต้องขัง ทั้งในลักษณะการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น และการให้ความรู้จนถึงระดับปริญญา

ประเทศไทยรับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาระดับพื้นฐาน ครั้งที่ 3 ปี 2555 ต่อจากประเทศเวียดนามซึ่งรับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาระดับพื้นฐาน ครั้งที่ 2 ในปี 2554

ผลที่ได้รับจากการประชุม

1. ผู้เข้าร่วมประชุมฯ ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารการศึกษาระดับพื้นฐานระหว่างผู้แทนประเทศสมาชิกซีมีโอ อันจะนำไปสู่การพัฒนาความร่วมมือระหว่างกันในอนาคต
2. ผู้เข้าร่วมประชุมฯ ได้มีโอกาสเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาระดับพื้นฐานของประเทศมาเลเซีย เช่น การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จ โรงเรียนสำหรับเยาวชนที่ประพฤติผิดและถูกกักกัน เป็นต้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการนำมาปรับใช้ในประเทศไทย
3. ประเทศไทยได้มีโอกาสเผยแพร่และรายงานนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในเรื่องการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง และการเรียนฟรี 15 ปี และการจัดการศึกษาของประเทศไทย นอกจากนี้ ผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน ได้เสนอรับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาระดับพื้นฐาน ครั้งที่ 3 ในปี 2555

กลุ่มความร่วมมือต่างประเทศระดับภูมิภาค
สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ